

WEKO-WIJZER

1. Voorwoord
1. Uitspraken van de Protestcommissie
5. Het CLB-examen van september 2007p
11. Een kijkje in de keuken
13. Eigen schuld of niet?
14. Antwoorden CLB-examen (spelregels)
17. Antwoorden CLB-examen (rekenen en organisatie)
21. Computer- of handgeschudde spellen?
22. Het Zweedse bridgefestival 2007

27e jaargang
nr. 108
Winter 2007

Voorwoord

door Ad Cosijn

Beste lezer,

Het belangrijkste nieuwsfeit van de afgelopen maanden is de Spelregelwijziging die in Sjanghai door de WBF is bekrachtigd. De Weko heeft besloten dat de wijzigingen in ons land per 1 september 2008 ingaan. Ton Kooijman geeft ons in dit nummer een bijzonder interessante blik op hoe zo'n proces van spelregelwijzigingen verloopt. In het aprilnummer zal de Weko de nieuwe spelregels uitgebreid met voorbeelden en commentaar introduceren.

Intussen is er ook weer een CLB-examen geweest. U treft het gehele examen in dit nummer aan. Het commentaar op het spelregelgedeelte is van de hand van examenkandidaat Ruud Hendrickx, het commentaar bij het rekengedeelte heb ik zelf geschreven. Het loont beslist de moeite het zelf ook te maken want het was een pittig examen waar ook ervaren wedstrijdleiders nog voldoende uitdaging in zullen kunnen vinden.

Weinig PK-uitspraken dit keer omdat er geen uitspraken meer overstonden van het vorige seizoen en het nieuwe seizoen pas laat op gang is gekomen. De Weko is zeer content met het feit dat de protestuitspraken niet meer zo lang op zich laten wachten.

U verwacht natuurlijk ook nog nieuws van het artikel 75 front. Het Bondsbestuur heeft in de algemene vergadering van 8 december jl. aangegeven dat de tijdelijke commissie de gelegenheid krijgt de ruimte te onderzoeken die de spelregelwijzigingen van 2008 bieden inzake aanvullende regelgeving en dit mee te nemen in het advies. Mede daarom is er nog geen advies uitgebracht. Intussen geldt gewoon artikel 75, zoals in het persbericht van 18 juni op de NBB website uiteen is gezet.

Ten slotte kan ik u het artikel van Marc van Beijsterveldt over het Zweedse bridgefestival aanbevelen en u veel leesplezier tijdens de feestdagen toewensen. Tot volgend jaar.

Uitspraken van de Protestcommissie

*spelbeschrijvingen door Marc van Beijsterveldt,
toelichting namens de PK door Ricco van Prooijen*

Beroep 07-19

Zomeravondparencompetitie

Spel 15 ♠ 7 4 3

Z / NZ ♥ 10

♦ 10 9 7 5 4 2

♣ 10 5 4

♠ A V B 2

♥ A V 7 2

♦ A V

♣ 9 6 2

W N
Z O

♠ H 9

♥ B 8 5 4 3

♦ H 8 6

♣ B 8 7

♠ 10 8 6 5

♥ H 9 6

♦ B 3

♣ A H V 3

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	1♣*
doublet	2♦	2♥	2SA
3♥	pas	pas	...3SA
allen passen			

Uitkomst: ♥2.

Tafelresultaat: 3SA -4.

West vraagt om uitleg van het 2♦-bod. Zuid legt uit "dat zijn partner 2♦ wil spelen, kwetsbaar zal hij sterker zijn dan niet kwetsbaar". Noord is echter van mening dat de afspraak is dat bieden na een doublet zwak is.

OW komen er niet uit en laten zuid ongedoubleerd 3SA spelen dat na de hartenstart vier down gaat. Omdat OW 4♥ kunnen maken, wordt de arbiter geroepen. Die beslist dat de score moet worden gewijzigd in 4♥ door OW precies gemaakt. Als reden wordt gegeven dat "dit soort dingen te vaak bij jullie voorkomt". NZ bestrijden dat en verder blijkt na het invoeren van de score in de Bridgemate dat +400 voor OW een behoorlijk goede score is omdat niet alle OW-paren de manche hebben geboden.

Het club-PC besluit om de beslissing van de arbiter te bekrachtigen en daarom gaan NZ in beroep bij de PK.

Uitspraak

De Protest Commissie heeft overwogen:

- dat noord in het beroepsschrift heeft verklaard dat de aan tafel gegeven uitleg dat het 2♦-bod zwak is, onjuist is en dat dit ook door de wedstrijdleider is vastgesteld;
- dat noord geen gebruik heeft gemaakt van de ongeoorloofde inlichting die hij heeft ontvangen door de verkeerde uitleg;
- dat beoordeeld moet worden of de tegenstanders zijn benadeeld en ook of dit nadeel een gevolg is van deze verkeerde uitleg;
- dat naar de mening van de commissie het nadeel niet zozeer veroorzaakt wordt door de verkeerde uitleg als wel door het feit dat zowel oost als west er niet in is geslaagd de kracht van hun hand aan partner over te brengen, wat heeft geresulteerd in het ongedoubleerd tegenspelen van het 3SA-contract;
- dat noord heeft verzuimd de onjuiste uitleg vóór de uitkomst te corrigeren, zoals voorgeschreven in Spr art. 75D2;
- dat tijdige herstel van de uitleg niet zou hebben geresulteerd in een ander resultaat op dit spel.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van het protestcomité niet in stand te houden;
- de score op spel 15 voor beide paren vast te stellen op het tafelresultaat 3SA -4 door zuid, -400 voor NZ;
- noord te vermanen voor zijn verzuim partners onjuiste uitleg tijdig te corrigeren;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting

De arbiter mist hier een stap in het beslissingsproces. De eerste stap is "is er een overtreding?". Daar is hier sprake van. Zuid heeft niet de goede uitleg gegeven. Daarnaast heeft noord verzuimd dit te corrigeren.

De tweede stap is "is er nadeel voor de niet overtredende partij?". Daar is hier geen sprake van. West en oost hebben beiden een opgelegd doublet waarna ze een volle top zullen halen. Nu beiden dit aan zich voorbij laten gaan, was er ook geen reden voor de arbiter om de score aan te passen.

Protest 07-20

Tweede Divisie Viertallencompetitie

Spel 13 ♠ 6

N / Allen ♥ H 3

♦ V B

♣ A B 9 8 7 6 4 3

♠ 8 4

♥ A V 10 9 2

♦ 9 8 4 3

♣ H V

♠ A V B 5 3

♥ 8 5 4

♦ A H 7

♣ 5 2

♠ H 10 9 7 2

♥ B 7 6

♦ 10 6 5 2

♣ 10

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	1♣	1♠	pas
2♥	3♣	3♥	pas
4♥	... pas	pas	doublet

allen passen

Uitkomst: onbekend.

Tafelresultaat: 4♥! -2.

Resultaat andere tafel: OW 4♥ -2.

Noord denkt geruime tijd na voor hij past op 4♥. Zuid doubleert het eindcontract en zegt daarbij dat hij zich bewust is van zijn partners denkpaauze.

De denkpaauze bevat mogelijk ongeoorloofde informatie en OW vragen daarom de wedstrijdleider te beoordelen of het doublet nog toegestaan is. De arbiter vindt het doublet riskant en acht pas met deze hand zeker een redelijk alternatief. Hoewel het niet zeker is waarover noord heeft nagedacht (5♣, doublet?), kan het voor zuid makkelijker zijn geworden te doubleren en dus wordt de score gewijzigd in 4♥ -2.

NZ zijn het daarmee niet eens en gaan in protest. Ze voeren o.a. aan dat noord twee keer heeft geboden en dat zuid tegen zit in schoppen (de kleur van de dummy) en bovendien een singleton klaveren heeft (en dus snel een aftroever zou kunnen maken).

Uitspraak

De Protest Commissie heeft overwogen:

- dat de onbestreden denkpaauze direct voorafgaand aan noords pas over 4♥ voor zuid ongeoorloofde informatie kan bevatten;
- dat de denkpaauze mogelijke twijfel uitdrukt of passen op 4♥ wel de juiste actie is;
- dat de denkpaauze eerder suggereert dat

noord extra klaverenlengte bezit dan dat hij nog niet getoonde extra puntenkracht heeft;

- dat in geval noord extra klaverenlengte heeft, doubleren van het eindcontract juist minder aantrekkelijk wordt omdat de kans dat het contract down zal gaan, afneemt;
- dat daarom het bieden van doublet is toegestaan;
- dat zuid zich tijdens het bieden dient te onthouden van het geven van commentaar op door hem of zijn partner ondernomen acties, i.c. "dat hij zich bewust is van de denkpauze";
- dat echter niet valt in te zien dat deze opmerking heeft bijgedragen aan het tafelresultaat aangezien het contract uit de natuur twee down zal gaan.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider niet in stand te houden;
- de score op spel 13 voor beide teams vast te stellen op het tafelresultaat: OW 4♥! -2, NZ +500;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting

Na de denkpauze van noord is het voor zuid zaak om geen actie te doen die mogelijk ingegeven is door de denkpauze. Daarvoor is het nodig om te weten wat de denkpauze suggereert. De PK is hier van mening dat de denkpauze vooral extra distributie suggereert en minder kracht. Hierdoor wordt het voor zuid alleen maar minder aantrekkelijk om te doubleren en daarom laat de PK het tafelresultaat staan.

Protest 07-21

Tweede Divisie Viertallencompetitie

Spel 4 ♠ 3

W / Allen ♥ A 7 6 3

♦ H 10 9 7 2

♣ A B 4

♠ 10 5

♥ H B 10 4 2

♦ A B 5 3

♣ 9 2

W N
Z O

♠ 4 2

♥ V 8 5

♦ V 8 6 4

♣ H 8 5 3

♠ A H V B 9 8 7 6

♥ 9

♦ —

♣ V 10 7 6

Biedverloop:

West Noord Oost Zuid

2♥* ? pas pas 4♠

allen passen

Uitkomst: onbekend.

Tafelresultaat: 4♠ +2.

Resultaat andere tafel: NZ 4♠ +2.

De 2♥-opening van west wordt uitgelegd als beide hoge kleuren, een uitleg die overeenkomt met de systeemkaart van OW; west heeft zich vergist. De WL hoort van NZ dat als de uitleg zwakke twee zou zijn geweest, NZ wellicht 6♠ zouden hebben bereikt. Om dat te verifiëren legt de arbiter het spel voor aan een aantal spelers van vergelijkbare sterkte. Op een zwakke twee-opening biedt de helft niet door en men vindt het ook dubieus om door te bieden na een opening die beide hoge kleuren belooft. Hij handhaaft daarom het tafelresultaat.

NZ zijn niet overtuigd van deze argumenten. Volgens hen zou zuid met doublet kunnen beginnen om een sterkere hand aan te geven en dan wordt 6♠ misschien wel bereikt. Ze gaan daarom in protest bij de PK.

Uitspraak

De Protest Commissie heeft overwogen:

- dat de door oost gegeven uitleg van de 2♥-opening weliswaar overeenkomt met de systeemkaart van OW maar niet met wests hand zodat het ervoor moet worden gehouden dat de afspraken van OW in deze situatie niet sluitend zijn;
- dat het echter voor NZ niet per se makkelijker wordt een schoppenslem te bereiken als ze zouden beschikken over een juiste omschrijving van wests hand;
- dat noord juist met de aan tafel gegeven uitleg zou kunnen concluderen dat partners 4♠-bod een solide lange kleur zou moeten beloven waar tegenover zijn eigen controlerijke hand slemonderzoek zou rechtvaardigen;
- dat NZ niet gehinderd zijn door de onjuiste uitleg en er daarom geen scorecorrectie hoeft plaats te vinden.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider in stand te houden;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting

In lijn met eerdere uitspraken besloot de PK ook hier dat er sprake was van een overtreding. Ook hier echter werd er geen nadeel gezien voor NZ. Sterker nog, nu noord weet dat zuid ondanks een slecht schoppenzitsel toch 4♠ biedt en zich kennelijk geen zorgen maakt over dit slechte zitsel, is er voor noord alleen nog maar meer reden om door te gaan naar slem.

Protest 07-22

Eerste Divisie Parencompetitie

Spel 1

N / —

♠ B 10 2			
♥ 2			
♦ 7 6 4 3 2			
♣ B 9 5 2			
♠ A 5		♠ 9 4	
♥ B 4		♥ H V 10 9 6	
♦ H B 8		♦ A V 10 9 5	
♣ H V 10 8 7 3		♣ 4	
	W	N	O
	Z		
	♠ H V 8 7 6 3		
	♥ A 8 7 5 3		
	♦ —		
	♣ A 6		

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	pas	1♥	2♠
doublet	3♠	4♦	4♠
4SA	pas	5♠	pas
6♣	pas	6♦	allen passen

Uitkomst: onbekend.

Tafelresultaat: 6♦ -3.

Het 2♠-volgbod wordt uitgelegd als "in principe zwak". De reden van de arbitrage is dat het 4SA-bod aan zuid wordt uitgelegd als beide lage kleuren terwijl oost tegen noord

zegt dat het RKC Blackwood is. Oosts 5♠-bod is volgens oost twee azen met troefvrouw (blijkbaar met harten als troef) terwijl west het uitlegt als "kies een slem". Zuid durft het eindcontract niet te doubleren omdat hij verwacht dat west een renonce harten en oost een renonce schoppen zou kunnen hebben. Als na afloop blijkt dat de door oost en west gegeven uitleg verschillend is, wordt de WL gevraagd te bekijken of dat nadeel heeft veroorzaakt. Deze vindt dat dat zo is en wijzigt de score in 6♦! -3. Uiteraard zijn OW daar op hun beurt niet blij mee en ze gaan in protest bij de PK.

Uitspraak

De Protest Commissie heeft overwogen:

- dat OW niet kunnen aantonen welke uitleg van wests 4SA-bod de juiste is;
- dat daarmee door oost óf door west een overtreding is begaan (i.c. het geven van onjuiste uitleg);
- dat echter niet valt in te zien dat zuid daarvoor benadeeld zou kunnen zijn aangezien het met zijn hand ook met eventueel onjuiste uitleg opgelegd lijkt het eindcontract te doubleren.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader niet in stand te houden;
- de score voor beide paren vast te stellen op het tafelresultaat: OW 6♦ -3, NZ +150;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting

Ook hier is weer sprake van een overtreding maar geen nadeel. Doublet met zuid op het eindcontract werd door de PK dusdanig opgelegd gevonden dat het tafelresultaat is gehandhaafd.

Het CLB-examen van september 2007

Spelregels

Opgave 1

Oost is geveer en zuid heeft:

♠ A H 7 4
♥ 7
♦ H 9 7 4
♣ H 7 5 3

Zuid bedenkt dat hij een prachtig doublet heeft als oost met 1♥ zou openen. Oost past maar zuid pakt toch het doubletkaartje en legt dat op tafel. WL!

Opgave 2

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	pas		1♥
		1♠	

Terwijl oost nadenkt over zijn bieding, legt zuid 1♥ op tafel. Oost beslist ondertussen 1♠ te willen bieden en legt die biedkaart op tafel. Dan ziet hij dat zuid al geboden heeft en roept de WL.

Opgave 3

Zuid speelt een ruitencontract. De laatste slag is in dummy gemaakt met ♠H. In de blinde ligt daarna nog:

♠ V B 2 ♥ H V 3 ♦ V 4 3 ♣ V 2

De leider zegt nu: de vrouw. De dummy vraagt "welke?".

Wat beslist de erbij gehaalde wedstrijdleider?

Opgave 4

N / —	♠ 7		
	♥ H 10 7 6 2		
	♦ A 8 3 2		
	♣ V 5 4		
♠ H V B 8 5 4		N	♠ 10 6
♥ B 8		W	♥ 5 3
♦ 6 5 4		O	♦ H V 10 9
♣ H 2		Z	♣ B 9 8 7 6
	♠ A 9 3 2		
	♥ A V 9 4		
	♦ B 7		
	♣ A 10 3		
West	Noord	Oost	Zuid
—	pas	pas	1♥
1♠	4♦	doublet	

Direct na het doublet van oost meldt noord dat hij een verkeerde biedkaart op tafel heeft gelegd, hij had 4♥ willen bieden. Oost roept de WL. Deze stelt vast dat NZ splinters spelen en beslist??

Opgave 5

Zuid is leider. Oost heeft ♦2 als kleine strafkaart en west heeft ♦B als strafkaart. Met oost aan slag beslist zuid dat hij ruiten moet spelen. Wat betekent dit voor beide strafkaarten?

Opgave 6

Zuid is leider in 4♥. West komt uit met ♦3, in de dummy komt ♦5, oost speelt ♦H en zuid troeft. Dat merkt oost niet en hij speelt in slag 2 ♦A voor. Zuid denkt ook voor te spelen en doet dat met ♥A maar ♦A ligt dan al op tafel. Dan merken ze het misverstand en roepen de WL. Wat zegt deze?

Opgave 7

Zuid opent de bieding met 2♦ voorafgegaan door een stopkaart maar west past onmiddellijk. Noord alerteert nu en legt desgevraagd uit dat 2♦ multi is. Nu wil west alsnog een andere bieding doen. Wat beslist de WL?

Opgave 8

Met west als geveer gaat het bieden:

West	Noord	Oost	Zuid
1♣	2♦	1♠	

Nu zegt zuid 'dat kan niet' en dan legt oost 4♠ op tafel. De WL wordt geroepen en deze beslist?

Opgave 9

N / —	♠ — ♥ V 4 ♦ — ♣ B 7		
♠ — ♥ 3 2 ♦ — ♣ A 5	W N O Z	♠ — ♥ H 7 ♦ — ♣ 6 3	
	♠ — ♥ A 9 ♦ — ♣ H V		

Zuid is leider in 3SA en is in noord aan slag. Hij heeft op dit moment twee slagen verloren.

Het gaat

	<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
slag 10	♥3(2)	♥V	♥H	♥ <u>A</u>
slag 11	♣5	♥4	♥7	♥ <u>9</u>
slag 12	♣ <u>A</u>	♣7	♣3	♣H

De winnende kaart in een slag is onderstreept. In slag 13 heeft west geen kaart meer over. De WL stelt vast dat ♥2 onder ♥3 geplakt zat en in slag 10 meegekomen is. Wat wordt het resultaat op dit spel?

Opgave 10

Zuid speelt 1SA. In slag 12 speelt hij ♥4 van tafel waarop oost ♣V speelt en zuid zelf ♥H die de slag wint. Nu speelt zuid ♣9 voor die de slag wint en dan blijkt oost ♥A nog te hebben. Zuid heeft op deze manier acht slagen gemaakt. Welk resultaat zal de WL vaststellen?

Opgave 11

Bij een viertallenwedstrijd wordt een spel voor de eerste keer gespeeld. Nadat west met 2♣ geopend heeft, merken noord en oost, na het inzien van hun handen, dat zij respectievelijk twaalf en veertien kaarten hebben. Hoe behandelt de WL dit?

Opgave 12

N / —	♠ A 3 2 ♥ H 9 8 3 ♦ 10 4 ♣ A H B 4		
♠ V B 9 6 5 4 ♥ B 7 ♦ V 7 ♣ 7 5 3	W N O Z	♠ 10 8 ♥ V 6 ♦ 9 8 6 5 3 2 ♣ V 8 6	
	♠ H 7 ♥ A 10 5 4 2 ♦ A H B ♣ 10 9 2		

Zuid is leider in 3SA. De uitkomst is ♠V. Zuid neemt met ♠H en wint dan vijf harten-slagen. West heeft in slag 4, 5 en 6 respectievelijk ♠5, ♠4 en ♣3 bijgespeeld. In slag 6 laat de leider in de dummy ♠3 spelen. In slag 7 speelt zuid ♦A en verzaakt west door ♣5 bij te spelen. Nu volgt een klaveren voor de vrouw in oost en een schoppen voor het aas in de dummy. Zuid neemt nu de veilige (?) ruitensnit maar west neemt en incasseert nog twee schoppen-slagen. Zuid maakt precies zijn contract en roept de WL om de verzekering van west te melden. Wat beslist deze?

Opgave 13

Deze vraag telt voor 5 punten.

Zuid is leider en zelf aan slag maar hij speelt ♠5 uit de dummy voor.

- a West legt nu ♠A op tafel met de mededeling dat uit zuid voorgespeeld moet worden. WL!
- b West legt zonder iets te zeggen ♠A op tafel. WL!

Opgave 14

In de districtsviertallencompetitie is aan een tafel een paar nog niet aanwezig bij het aanvangstijdstip van 19.30 uur.

- a Voor welk tijdstip moet de wedstrijd aan deze tafel begonnen zijn, wil het team waarvan het paar nog niet aanwezig was, er met een waarschuwing vanaf komen?
- b Na welk tijdstip moet de wedstrijd opnieuw worden vastgesteld als de wedstrijd nog geen aanvang heeft kunnen nemen?

Opgave 15

Op spel 4 openen west en zuid tegelijkertijd met respectievelijk 1♥ en 1♠. Wat vertelt de WL?

Opgave 16

West	Noord	Oost	Zuid
2♥	doublet	pas	2SA*
pas	3♣		pas
		3♥	pas

2SA is gealerteerd: Lebensohl, vraagt noord om 3♣ te bieden.

Zuid past voor zijn beurt. Deze pas belooft klaveren en west heeft de wedstrijdleader geroepen. Deze stelt west in de gelegenheid de pas te accepteren, wat hij niet doet.

Na de toepasselijke regels uitgelegd te hebben gekregen besluit oost om 3♥ te bieden wat het eindcontract wordt. Is de onregelmatigheid hiermee afgedaan?

Opgave 17

Deze vraag telt voor 5 punten.

Zuid geveer. West opent voor de beurt 2♥ (Muiderberg). Noord accepteert dit bod niet en de WL legt uit wat er moet gebeuren. Zuid opent nu de bieding met 1SA waarna west

opnieuw 2♥ biedt. OW spelen multi-Landy. Noord biedt 3SA, het eindcontract.

Dit is het spel:

Z / —	♠ 8 7 4		
	♥ 9 5		
	♦ A H V 7 6 3		
	♣ 8 3		
♠ 9 6 2		N	♠ A 10 3
♥ A V B 10 7		W	♥ 8 6 2
♦ 8		O	♦ 9 4 2
♣ H 7 4 2		Z	♣ B 10 6 5
	♠ H V B 5		
	♥ H 4 3		
	♦ B 10 5		
	♣ A V 9		

West start met ♥V die zuid neemt.

- Mag zuid als oost met ♠A aan slag komt, hem verplichten klaveren te spelen?
- Mag zuid als oost met ♠A aan slag komt, hem verbieden harten te spelen?

Het CLB-examen van september 2007

Rekenen en organisatie

Opgave 1

Deze vraag telt voor 2 punten.

Reken de scorekaart van spel 1 uit. Op de overige spellen van deze zitting heeft paar 2 58% gescoord en paar 16 38%.

Datum:		Groep:		Spelnr. 1			
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-13-			-130			
2	Arb	-16-		G+			
3	2♦!	-14-	+1	+280			
4	-15-			+150			
5	-9-	4♠	C		+420		
6		-11-			-470		
7	-12-	4♠	C		+420		
8	-10-	4♥	-4		-200		
9	-5-			-420			
10	-8-			+200			
11	3♦!	-6-	C	+470			
12	-7-			-420			
13	-1-	3♣	+1		+130		
14		-3-			-280		
15	-4-	3SA	-3		-150		
16	-2-	Arb			G-		

Opgave 2

Deze vraag telt voor 2 punten.

Reken de scorekaart van spel 2 uit. Op de overige spellen van deze zitting heeft paar 13 62% gescoord.

Datum:		Groep:			Spelnr. 2		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-13-			-450			
2	-16-			+100			
3	-14-			-450			
4	-15-			-420			
5	-9-	4♥	+1		+450		
6	-11-	4♥	C		+420		
7		-12-			+200		
8	-10-	4♥	+1		+450		
9	-5-			-450			
10	-8-			-450			
11	-6-			-420			
12	5♦	-7-	-2	-200			
13	-1-	4♥	+1		G+		
14	-3-	5♥	C		+450		
15	-4-	4♥	C		+420		
16	-2-	5♥!	-1		-100		

Opgave 3

Deze vraag telt voor 2 punten.

Reken de scorekaart van spel 3 uit. Door het verkeerd terugsteken in het bord door paar 10 hebben de paren 1, 2, 3, 13, 14 en 16 met een andere verdeling gespeeld.

Datum:		Groep:			Spelnr. 3		
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	2♠	-16-	+3	+200			
2	2♠	-13-	+3	+200			
3	-14-			+500			
4	3SA	-15-	C	+400			
5	-9-	3♦!	-1		-200		
6	-11-	3♦	-1		-100		
7		-12-			-430		
8	-10-	3♦!	C		+670		
9	-5-			+200			
10	-8-			-670			
11	-6-			+100			
12	3SA	-7-	+1	+430			
13		-2-			-200		
14	-3-	3♥!	-2		-500		
15		-4-			-400		
16		-1-			-200		

Opgave 4 (hiernaast ==>)

Deze vraag telt voor 2 punten.

Reken de scorekaart van spel 6 uit volgens de butlermethode (volg het advies in het CLB-cursusboek). (IMP-tabel niet opgenomen, red.)

Datum:		Groep:			Spelnr. 6	
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		IMP
	NZ	OW		NZ	OW	
1	3SA	-13-	-4	-200		
2	-16-			+100		
3	-14-			+300		
4	-15-			+100		
5		-9-			+200	
6	-11-	4♠	-3		-300	
7	-12-	4♠	-1		-100	
8	-10-	4♠!	-2		-500	
9	5♣!!	-5-	-1	-200		
10	-8-			+500		
11	-6-			+300		
12	-7-			+100		
13		-1-			+200	
14	-3-	4♠	-3		-300	
15	-4-	3♠	-1		-100	
16	-2-	3♠	-1		-100	

Opgave 5

Deze vraag telt voor 2 punten.

Bereken de uitslag van onderstaande viertallenwedstrijd in **IMP** en **WP**. Op spel 7 heeft de

wedstrijdleader beide partijen gemiddelde plus gegeven.

De briefjes van team 'Aalscholvers'.

Sp	Jeb-geb	Kw	Contract		Res	Score		Wij	Zij	Wij	Zij	Verschil		Imps	
			Wij	Zij		Wij	Zij					Wij	Zij	Wij	Zij
1	N	Nie		4♠	-1	50									
2	O	NZ	1SA		+2	150									
3	Z	OW		6♥	C		1430								
4	W	All		3SA	C		600								
5	N	NZ	1SA		C	90									
6	O	OW		3♦!	-4	1100									
7	Z	All		3SA	+4		630								

De briefjes van team 'Zeekoeien'.

Sp	Jeb-geb	Kw	Contract		Res	Score		Wij	Zij	Wij	Zij	Verschil		Imps	
			Wij	Zij		Wij	Zij					Wij	Zij	Wij	Zij
1	N	Nie	4♠		-1		50								
2	O	NZ		1SA	+2		150								
3	Z	OW	6♥		C	1430									
4	W	All	3SA		C	600									
5	N	NZ		1SA	C		90								
6	O	OW	3♦!		-4		1100								
7	Z	All	3SA		+4		630								

Opgave 6

Deze vraag telt voor 2 punten.

In een viertallenwedstrijd worden 24 spellen gespeeld.

Team A speelt aan tafel 1 NZ en aan tafel 2 OW.

De uitslag in **IMP** na 23 spellen is A-B 33-46

Op spel 24 heeft de arbiter op tafel 1 de volgende score vastgesteld:

Voor NZ 6SA-1, voor OW 6SA gemaakt door NZ.

Op tafel 2 was het resultaat 6SA gemaakt door NZ.

Wat is de uitslag in **WP**?

Opgave 7

Een groot parentoernooi met een fors aantal paren wordt topintegraal uitgerekend. Daarnaast vindt u de frequentiestaat van spel 9. Reken de MP voor NZ en OW uit.

Nederlandse Bridge Bond		Spel nr. 9	
Frequentiestaat			
Score	Fre-quentie	Matchpunten	
		NZ	OW
+590	1		
+500	1		
+200	1		
+170	1		
+140	4		
+120	1		
+110	5		
+100	2		
-50	4		
-100	3		
-110	3		
-130	2		
-300	1		
-710	1		
-800	2		

Opgave 8

In een groot parentoernooi is de top op een spel 240 MP. In één van de lijnen gaat er aan het einde van de ochtendzitting iets mis met spel 5: in de laatste drie ronden zijn de oost en de noordhand verwisseld. In de laatste drie ronden bedragen de scores op het onklare bord:

Ronde	Score NZ	MP NZ	MP OW
5	-450		
6	-980		
7	-500		

Reken de MP voor NZ en OW uit.

Opgave 9

Op de clubavond worden normaal 25 borden (5 x 5) gespeeld. Na drie avonden hebben twee paren de onderstaande resultaten behaald. Bereken hun gemiddelde voor de tussenstand, waarbij u rekening houdt met het volgende: Hans en Hauke hebben de eerste avond een stilzit gehad en Ans en Aukje de tweede avond.

Paar	Avond 1	Avond 2	Avond 3
Hans en Hauke	52.50 %	57.37 %	49.03 %
Ans en Aukje	52.50 %	57.37 %	49.03 %

Opgave 10

Parenwedstrijd, 18 paren.

Op spel 7 is de frequentiestaat als volgt (NZ-scores, zie volgende kolom):

tafel	1	2	3	4	5
ronde					
1	E:4 OW	A:5 OW	B:1 OW	C:2 OW	D:3 OW
2	D:2 OW	E:3 OW	A:4 OW	B:5 OW	C:1 OW
3	C:5 OW	D:1 OW	E:2 OW	A:3 OW	B:4 OW
4					

Dus in ronde 2 speelt aan tafel 3 team 3 NZ tegen team 4 OW de spelgroep A (1-6).

Opgave 12

Voeg aan dit schema ronde 4 toe.

Opgave 13

Waarom is het geen probleem dat bij het schudden geen tegenstanders aanwezig zijn?

+100	3
-120	2
-140	2
-620	2

Na afloop geeft de wedstrijdleader aan een tafel een arbitrale score: Paar 6 NZ en paar 9 OW. Paar 6 houdt zijn score van -620 en paar 9 krijgt een score van -100 (NZ-score +100). Hoeveel MP's krijgen de paren 6 en 9 ieder?

Opgave 11

Op de clubavond worden 28 borden gespeeld (7 ronden van 4).

Omdat er zowel in de B-lijn (13 paren) als in de C-lijn (15 paren) een stilzit is, is er een combitafel georganiseerd.

In de derde ronde hebben de paren B7 en C6 tegen elkaar gespeeld.

Paar B7 scoorde op de borden aan de combi tafel 21 MP en op de overige borden 122 MP. Paar C6 scoorde op de borden aan de combi tafel 27 MP en op de overige borden ook 122 MP. Bereken van beide paren hun eindpercentage.

De opgaven 12, 13 en 14 hebben betrekking op onderstaand schema.

Er wordt een viertallenwedstrijd gespeeld tussen de viertallen 1 t/m 5.

De viertallen beginnen aan hun 'eigen' tafel, viertal 1 aan tafel 1 enz.

Zij schudden daar zes spellen, aan tafel 1 spelgroep A (borden 1-6), aan tafel 2 spelgroep B (borden 7-12) enz.

De NZ paren blijven aan hun eigen tafel zitten en het schema ziet er als volgt uit:

Opgave 15

Welke WP-schaal moet gebruikt worden om de uitslag tegen elke tegenstander te krijgen?

Een kijkje in de keuken

door Ton Kooijman

Het zal bij iedereen bekend zijn, in oktober is de nieuwe versie van de Spelregels vastgesteld. Dat gebeurde in Shanghai, tijdens de wereldkampioenschappen daar. Er is nog hard gewerkt want de conceptversie die daar besproken werd, vertoonde naar mijn mening nog erg veel gebreken. Ik had dan ook een forse lijst met opmerkingen en verdere voorstellen. Die is volledig aan de orde gekomen en veel ervan is opgenomen. Over de uiteindelijke versie ben ik redelijk tevreden.

In Shanghai is op één punt nog een geheel nieuw idee geboren en in de nieuwe versie verwerkt. Dat betreft artikel 27 waar we erg mee geworsteld hebben. Alles bij elkaar is er ongeveer vijf jaar over de Spelregels overlegd en dit artikel heeft veel aandacht gekregen. Artikel 27 gaat over het onvoldoende bod en elke wedstrijdleider weet hoe streng de straf is: Als onvoldoende en verbeterd bod in dezelfde speelsoort niet beide natuurlijk zijn, moet de partner verder passen. Dat leidde tot veel gokbiedingen, wat weinig met serieus bridge te maken heeft. Zuid opent 1SA, west volgt met 2♥ en noord biedt 2♣ (Stayman) omdat hij het volgbod niet opmerkt. Het resultaat is dat hij nu de bieding moet afmaken omdat zuid verplicht is verder te passen. En wat doe je dan met zeventien punten en vier schoppens? We wilden dit soort situaties zoveel als mogelijk beperken en dus ontstond vrij snel het idee om onvoldoende biedingen zonder straf te laten herstellen (natuurlijk mag het nog steeds geaccepteerd worden). Er is dan alleen sprake van ongeoorloofde informatie. Maar u weet hoe vaak onvoldoende biedingen voorkomen en vrijwel elke situatie levert met deze benadering een beoordeling op, dus de WL kan zijn borst nat maken. Dat is dus niet doorgaan.

Toen ontstond het idee om het herstel straffeloos te maken als het verbeterde bod een vergelijkbare betekenis als het onvoldoende bod heeft. In bovenstaand voorbeeld zou dan met 3♣ in plaats van 2♣ het bieden gewoon doorgaan. Maar 3♣ is Niemeijer en is dat vergelijkbaar met Stayman? U kunt zich de discussies wel voorstellen. Dat was de stand toen we in Shanghai arriveerden. Toen kwam daar het idee op om een verbetering toe te staan zonder verdere consequenties als de betekenis

van het voldoende bod die van het onvoldoende bod omvat. De idee daarachter zal wel duidelijk zijn. Met die voorwaarde heb je ervoor gezorgd dat er geen of heel weinig ongeoorloofde informatie beschikbaar is. Zuid opent weer 1SA en west biedt 1♠ (dacht te openen). Als hij nu 2♠ biedt, wat schoppen en een lage kleur aangeeft (multi-Landy), is alle informatie uit het 1♠-bod weer aanwezig. Nou ja, alle? 1♠ is een vijfkaart of langer en belooft een opening, 2♠ is precies een vijfkaart en kan zwakker zijn.

Een mooier voorbeeld dan. Zuid opent 1♣, west volgt 1♠ en noord biedt 1♥. Iedereen speelt het negatief doublet dus als hij het onvoldoende bod nu vervangt door doublet, geeft hij in redelijke mate dezelfde informatie. Beide vanaf een vierkaart en beide vanaf zes, zeven punten. Maar een doublet mag toch nooit in plaats van een onvoldoende bod? Heel goed opgelet, vanaf nu dus wel. Zelfs een pas kan zo nu en dan uitkomst bieden. Stel dat zuid met 4SA naar azen vraagt, west met 5♦ tussenbiedt en noord nu 5♣ zegt om één of vier azen aan te geven. Komt er niet door. NZ spelen dopi-ropi (een doublet geeft nul azen aan, een pas één, enz.). Dan geeft pas nu dezelfde informatie. Nou ja, haast. Alleen als zuid niet weet of het één of vier is, kan er een probleem ontstaan.

Neem de volgende bieding: zuid 1♥, west 2♣, noord 1SA (zag het 2♣-bod niet). Dit geeft 6-9 punten aan. Als hij nu 2SA biedt, geeft dat 10-11 aan. Met de huidige Spelregels mag dit straffeloos maar vanaf volgend jaar waarschijnlijk niet meer, de twee betekenissen sluiten elkaar uit als het om de kracht gaat. Ik gebruik opzettelijk het woord 'waarschijnlijk' want we zijn er nog over aan het nadenken. In Shanghai was iedereen opgetogen maar de consequenties worden nu pas duidelijk.

Er wordt over een vernieuwing van de Spelregels wel gezegd dat het vooral een neerslag is van wat de mensen die voor de wijzigingen verantwoordelijk zijn, zelf hebben meegemaakt. Een beroemd voorbeeld is het geval van Edgar Kaplan dat hem in Genève 1990 overkwam. In de top wordt vrijwel altijd met schermen gespeeld, zo ook toen. Het plankje met de biedingen erop wordt naar zijn kant onder het scherm door geschoven. Het is

leeg en een beetje ongeconcentreerd past hij. Nu volgt er nog een zetje en komt de 1♣-opening van zijn partner te voorschijn. Hij roept de WL en vraagt of hij zijn bieding mag veranderen. Het antwoord is nee. Hij gaat later in beroep en zelfs naar een aparte commissie maar het antwoord blijft nee. Dat vindt hij onjuist en dus staat er vanaf '97 in de Spelregels dat zo'n wijziging wel mag met als consequentie dat er hooguit gemiddelde-min gehaald kan worden. Die mogelijkheid is er nu weer uitgehaald, hoewel de regeling als er met schermen gespeeld wordt, nog bekeken moet worden.

De rest van dit artikel gaat over een aantal wijzigingen die terug te leiden zijn op ervaringen van leden uit de commissie.

Schudden

Misschien herinnert u zich nog de Bols-tips, een jaarlijks terugkerende verzameling van artikelen door journalisten/topspelers waarin ze de gemiddelde speler een tip gaven om beter te spelen. Een prachtige tip van Zia Mahmood was dat als een speler een honneur niet dekt, hij de gezochte honneur niet heeft. Zo liet Zia secce heren vallen.

Toine van Hoof heeft ook zo'n tip gegeven. Je moet na het spelen je spel schudden voor het weer in het bord te stoppen. Als je dat niet doet en de volgende speler de kaarten bij het uit het bord halen goed bestudeert, verradert de volgorde van de kaarten slag voor slag hoe aan de vorige tafel is gespeeld. Hij had daar een overtuigend voorbeeld bij (waarbij gededuceerd kon worden welke kant je een bepaalde vrouw op moest snijden, red.).

Dat heeft nu geleid tot de aanvulling dat de hand geschud dient te worden alvorens hem weer op te bergen.

Claims

Wel drie aanpassingen.

Wellicht herinnert u zich de beruchte claim in Maastricht, Olympiade 2000. Een speler uit het Engelse team claimt, met nog heel wat slagen te gaan, op een dubbele dwang. Zijn Belgische tegenstander vraagt hem door te spelen, wat hij ook doet. En nu gaat het fout, de claim zit erin maar hij vergeet een kaart en gaat down. Tot mijn verbazing keurt de WL en later het appeal committee de claim goed. Dat moet dus niet opnieuw, zou je zo zeggen. Na lang nadenken werd mijn voorstel om een

claim niet toe te kennen als het succes ervan afhankelijk is van een discard van een tegenstander. Ik vind dat ook nu nog een prima voorstel maar het heeft het niet gehaald. In plaats daarvan is nu toegevoegd dat de WL bij het beoordelen van een claim rekening mag houden met de gang van zaken als er na de claim toch is doorgespeeld. Er staat dus niet duidelijk wat er dan in Maastricht gebeurd zou zijn. En we blijven zitten met het geval dat de tegenstanders de WL roepen na een dergelijke claim. Ik gooi mijn voorstel nog niet weg, wie weet.

In de ACBL (Amerika), een leuke bron voor spelregelwijzigingen, is onlangs het volgende voorgekomen. Een tegenspeler claimt alle slagen met de uitleg dat hij eerst een aas speelt waarop zijn partner een ander aas (sec) zal deblokken en dat hij dan H,V,klein in die andere kleur heeft. De WL schijnt dit goed gevonden te hebben. Zeer waarschijnlijk volstrekt belachelijk natuurlijk (ik heb de exacte handen niet beschikbaar). Dus vinden we nu in de Spelregels terug dat de WL van een speler niet een claim zal accepteren waarvan het succes afhangt van een bepaalde speelwijze van zijn partner als er een andere normale speelwijze is.

Het kan uiteraard geen kwaad maar het is volstrekt overbodig.

Een naar mijn mening wél belangrijke wijziging betreft artikel 69. Nu is het zo dat na een claim die geaccepteerd is, het nog terugkrijgen van een slag heel lastig is. Zuid claimt de laatste vier slagen en west ontdekt naderhand dat hij waarschijnlijk nog een slag zou hebben gemaakt. Jammer dan. Komt nogal eens voor en is zeer onrechtvaardig. Zuid krijgt een slag teveel en dat zal hem niet ontmoedigen om ook in de toekomst dergelijke claims te doen. Het heeft me veel energie gekost maar ik heb voor elkaar gekregen dat die slag alsnog aan west toekomt als hij deze bij doorspelen waarschijnlijk gewonnen zou hebben.

Ook Moskou is in de 2007-editie terug te vinden. Daar gebeurde het volgende ongelofelijke verhaal. Zuid zit in 3SA en west, die moet uitkomen, claimt zes slagen met AHVB106 in klaveren, die hij ook laat zien. Oost protesteert onmiddellijk en laat ♠A zien. Artikel 68B zegt nu dat er doorgespeeld moet worden. Dat deed de WL goed. Maar getoonde kaarten van de tegenspelers worden dan (natuur-

lijk.....) strafkaarten dus moesten de klaveren van west en ♠A van oost op tafel blijven liggen. De leider, u zou het ook verzinnen, verplichtte west om schoppen te spelen en verbood vervolgens oost om klaveren te spelen. Hij maakte trots twaalf slagen. We hebben toegevoegd dat dergelijke getoonde kaarten geen strafkaarten worden maar uiteraard wél ongeoorloofde informatie opleveren. Dus of oost in dit voorbeeld zijn ♠A nog mag maken, is maar de vraag.

Uit België kwam het volgende verhaal: De leider (zuid) zit in een schoppencontract en met nog drie slagen te gaan speelt west een klaveren voor, getroefd in de dummy, oost troeft over en zuid blijft niet achter en troeft ook. Hij trekt de laatste troef en speelt nog een vrije klaveren. Hij wint zo alle drie de slagen. Nu blijkt dat zowel oost als zuid klaveren had kunnen bijspelen, dus een voldongen verzaking van beide kanten. Maar OW hebben geen slag meer gemaakt dus komt de ellende neer op een straf van twee slagen voor zuid, terwijl oost de aanstichter is. U begrijpt wat er gebeurde, zuid ziet in slag elf behalve de voorgespeelde klaverenkaart twee schoppens liggen en voegt daar uit de natuur der dingen dan een schoppen aan toe. In de discussie die op dit verhaal is gevolgd, is door iemand gesuggereerd om de strafslagen die OW krijgen, als gewonnen slagen te beschouwen, dan kunnen ze er weer een terugbetalen. We hebben een nieuw geval van een verzaking die niet strafbaar is aan artikel 64 toegevoegd: als beide zijden op hetzelfde spel

verzaken. Uiteraard blijft dan wel 64C van toepassing.

Nog een absurd verhaal uit de ACBL tot slot. De leider zit in 6♠ en vraagt in slag drie of vier om een klavertje van tafel. RT troeft in en het contract gaat één down. Als het spel helemaal is afgelopen, vraagt de dummy waarom niet eerst de troeven getrokken werden. Er ontstaat een korte discussie en de dummy roept de WL. De leider vertelt vervolgens dat ze niet de bedoeling had een klaveren maar een troef van tafel te spelen. De WL vindt het prachtig en verklaart het slem gemaakt. De tegenstanders gaan in protest (had u misschien ook wel gedaan) maar krijgen niet hun zin, het slem blijft staan. Misschien speelde het feit dat Bobby Wolff een van de tegenspelers was, ook nog een rol, mogelijk een kleine vereffening.

Alweer te gek voor woorden natuurlijk. Maar artikel 45C4b zou wel wat duidelijker kunnen. Het is het broertje van artikel 25A waarin beschreven staat hoe een onbedoelde bieding mag worden gewijzigd. Totdat de partner een bieding heeft gedaan. Dat is in 45 niet te vinden, de tijdslimiet ontbreekt. Nu niet meer, we hebben dezelfde limiet genomen.

U ziet het, uw inbreng is van groot belang voor het verbeteren van de Spelregels, of als wedstrijdleider die blundert maar dat komt bij ons natuurlijk niet voor, of als opmerksaam lezer die vaststelt dat er een gat in de Spelregels zit.

Stuur alles maar naar de Groene Tafel, dan houden we die rubriek ook levend.

Eigen schuld of niet?

door Ad Cosijn

Regelmatig kom je als wedstrijdleider voor de vraag te staan of er nadeel is als gevolg van een overtreding of dat er sprake is van eigen onkunde. Dat we daarbij nogal eens geneigd zijn spelers te streng de maat te nemen, illustreert dit praktijkspel uit de Tweede Divisie viertallen. Probeer te eerst zelf eens de juiste aanpak te vinden.

Zuid speelt 6♦, OW hebben niet meegeboden. Uitkomst: ♦2. U neemt in dummy met ♦A, op ♦H bekent oost niet meer. Hoe speelt u af? Oplossing op pagina 16.

Z/-	♠ A H 7 4 3		
	♥ 8 5 3		
	♦ A H V 10		
	♣ B		
		N	
		W	O
		Z	
	♠ 6 2		
	♥ A V 4		
	♦ B 7 5 4 3		
	♣ A H 9		

Antwoorden van het CLB-examen van september 2007

Spelregels; commentaar door Ruud Hendrickx

Opgave 1

Art 36

Ontoelaatbaar doublet. Mag niet geaccepteerd worden. Gaat dus terug, zuid mag elke reglementaire bieding doen en noord moet verder passen. Eventueel een voorspeelstraf voor noord.

RH: Een makkelijke binnenkomer. Art.36 zegt zeer duidelijk dat een ontoelaatbaar doublet niet mag worden geaccepteerd. Een eventuele voorspeelstraf naar aanleiding van een ingetrokken doublet wordt vaak vergeten en staat daarom expliciet in Art.36 vermeld.

Opgave 2

Art. 28B

Oost mag van zijn beurt om te bieden gebruik maken. Zuid neemt zijn 1♥-bod straffeloos terug maar art. 16C2 geldt wel voor NZ.

RH: Het lijkt erop dat zuid voor de beurt biedt en dat oost vervolgens ook voor de beurt biedt. Maar je kunt het oost niet aanrekenen dat, terwijl hij nadenkt over zijn bieding, hij niet merkt dat zijn LT een overtreding begaat. Gelukkig biedt Art. 28B uitkomst.

Opgave 3

Art. 46B3a

Zuid wordt geacht de schoppenkleur te vervolgen, dus ♠V.

RH: Het staat niet onomstotelijk vast welke vrouw de leider bedoelt, dus passen we gewoon het relevante geval in Art.46B toe.

Opgave 4

Art. 25A

Er is geen reden noord niet te geloven en hij is op tijd voor toepassing van art. 25A. Het doublet van oost gaat van tafel en is ongeoorloofde informatie voor NZ. Noord biedt 4♥ en oost is aan de beurt om te bieden.

RH: Hier is overduidelijk sprake van een misgreep en alles mag terug. Merk op dat van belang is dat zuid nog niet heeft geboden; dat oost inmiddels al een bieding heeft gedaan, is niet relevant volgens Art.25A.

Opgave 5

Artt. 50C en 50D

♦B gaat terug in de hand; oost moet óf een ruitenhonneur spelen óf ♦2.

RH: Oost heeft een voorspeelstraf, omdat west een grote strafkaart heeft. Daarom passen we eerst Art.50D2a toe. De leider maakt zijn keuze kenbaar: hij gebiedt ruiten en daarmee is ♦B geen strafkaart meer. Vervolgens is het aan oost om daadwerkelijk een ruiten voor te spelen en omdat hij *zelf* een kleine strafkaart heeft, komt Art.50C om de hoek kijken.

Opgave 6

Art. 53C

Zuid heeft het recht om ♥A voor te spelen. ♦A mag teruggenomen worden maar het bezit ervan is ongeoorloofde informatie voor west.

RH: Deze situatie is een beetje vergelijkbaar met opgave 2. Je kunt het zuid niet aanrekenen dat oost zit te suffen en natuurlijk gaan we ♥A niet als verzaking bestraffen.

Opgave 7

Art. 21B

Het is NIET waarschijnlijk dat west zijn bieding deed als gevolg van onjuiste informatie. Dus mag hij zijn bieding niet op grond van art. 21B wijzigen. Uiteraard mag dat wel met gebruikmaking van 25B.

RH: Een lastig geval. Zonder enig inzicht in de westhand moeten we beoordelen of een wijziging van zijn bieding wordt gerechtvaardigd door de nieuw verkregen informatie. Het negeren van de stopkaart is op zich niet strafbaar (het geeft partner slechts ongeoorloofde informatie) maar blijkbaar had west niets te denken over 2♦ en daarmee lijkt het niet aanneemelijk dat hij paste *als gevolg van* onjuiste informatie. Gelukkig beschikken we in de praktijk wel over de westhand en kunnen we west vragen waarop hij zijn voorgenoemen wijziging baseert.

Opgave 8

Art. 27B (zie 25B1)

Het 4♠-bod moet teruggenomen worden en is ongeoorloofde informatie voor west. Zuid krijgt de gelegenheid het 1♠-bod te accepteren. Doet hij dat niet dan is 27B van toepassing: als oost 2♠ biedt, gaat het bieden normaal door en anders moet west verder passen. Oost mag in deze beurt niet doubleren.

RH: Het lijkt erop dat oost op basis van Art. 25B zijn bieding mag wijzigen maar de voetnoot bij dit artikel sluit dit uit. Dus wordt het oorspronkelijke, onvoldoende bod bestraft. Merk op dat er alleen niets aan de hand is als het (onconventionele) onvoldoende bod wordt vervangen door het *laagste* voldoende bod in dezelfde speelsoort.

Opgave 9

Artt. 67B2 en 64A2

West moet ♥2 in slag 13 voorspelen en wint daarmee die slag. Als het spelverloop reglementair was gegaan, had west in slag 11 een harten bijgespeeld. Er is dus sprake van een voldongen verzaking die twee slagen kost. Resultaat wordt 3SA +2.

RH: Dit geval is een kwestie van reconstrueren wat er gebeurd zou zijn als west die vermaledijde ♥2 gewoon in zijn hand had gehouden in slag 10. Het afhandelen van de voldongen verzaking is op zich niet ingewikkeld, alleen het verdwijnen en weer opduiken van kaarten maakt dat je scherp voor ogen moet hebben wie wanneer wat had kunnen of moeten doen.

Opgave 10

Art. 62D1

Een verzaking in slag 12 is niet strafbaar en moet in dit geval worden hersteld. Dus oost maakt beide slagen: het resultaat wordt 1SA -1.

RH: We hebben niets te maken met voldongen of niet voldongen en met het overdragen van slagen. Een verzaking in de twaalfde slag wordt hersteld. Waren alle verzakingen maar zo eenvoudig op te lossen!

Opgave 11

Art. 6D1 of 6D3 / WR 25.2

Voor NZ is het bieden nog niet begonnen dus zegt 6D1 dat er opnieuw geschud moet worden.

RH: Gezond verstand zegt dat je natuurlijk opnieuw moet schudden maar dat is uiteraard geen argument. Volgens Art. 17A is de biedperiode voor beide partijen wel degelijk begonnen, aangezien noord en oost hun kaarten hebben ingezien. De argumentatie van het antwoord begrijp ik dan ook niet.

Opgave 12

Artt. 64A2 en 64C

Met de reglementaire twee strafslagen komt de leider op elf slagen. Maar als west in ruiten bekend had, zou de leider twaalf slagen hebben gemaakt. Dus 3SA+3.

RH: Het vaststellen van de twee over te dragen slagen op basis van Art.64A2 is routinewerk. Gelukkig maakt de nogal prominente "(?)" in de opgave ons erop attent dat er een addertje onder het gras zit. Als west had bekend, had de leider hoogstwaarschijnlijk – en we gunnen hem als niet-overtreder het voordeel van de twijfel – ♦H geslagen, was ♦V daaronder gevallen en had de leider aan het eind ♦B nog als twaalfde slag. Op basis van Art.64C wordt dit dan ook als resultaat vastgesteld.

Opgave 13

a Artt. 55A en 60B

West mag eisen dat zuid zelf voorspeelt maar ♠A wordt een (grote) strafkaart.

RH: Vervelend bij deze opgave is dat je een flink aantal artikelen moet bekijken voordat duidelijk is hoe de vork in de steel zit. Heeft west het verkeerd voorspelen nou met het bijspelen van ♠A geaccepteerd of niet? Blijkbaar heeft bij het gelijktijdig accepteren (d.m.v. bijspelen) en niet accepteren (d.m.v. een opmerking) het laatste voorrang maar echt heel duidelijk staat het niet in de Spelregels.

b Artt. 53B en 57

Het voorspelen van ♠5 is hiermee geaccepteerd. De leider mag van oost eisen zijn hoogste (of laagste) schoppen te spelen (of een andere optie uit 57A).

RH: West accepteert het verkeerd voorspelen en omdat hij bijspeelt voor de beurt, is oost onderhevig aan de beperkingen in Art. 57A.
Hier is de zaak gelukkig wél helder.

Opgave 14

- a WR art. 22.2
19.35 uur
- b CR art. 11.1
20.00 uur

RH: Het is even zoeken of je nou in het Competitie- of Wedstrijdreglement moet kijken en verrassend genoeg heb je bij deze twee sterk gerelateerde vragen beide nodig.

Opgave 15

Artt. 33 en 31

1♠ van zuid is een bod voor de beurt. West mag 1♠ accepteren. Zo niet dan neemt zuid zijn bod terug en moet noord verder passen. Art. 26 kan van toepassing zijn.

RH: Hier zijn twee zaken waar je op moet letten. Allereerst stellen we vast dat west op spel 4 de gever is (Art.2). Vervolgens zegt Art.33 dat de bieding van zuid beschouwd moet worden als bieding voor de beurt.

Opgave 16

Artt. 30B1 en 26A

Als noord aan slag komt, kan de leider eisen/verbieden klaveren te spelen.

Eigen schuld of niet?

Dit spel lijkt zo uit een boekje van Hugh Kelsey weggelopen te zijn en zou ook zo maar in de spelkennistest kunnen zijn opgenomen. Nu de troeven 3-1 zitten, moet het trekken van de derde troef wachten omdat er anders te weinig entrees in noord zijn om de schoppens hoog te spelen als die 4-2 zitten. Dus eerst ♠A, ♠H en schoppen getroefd met de boer. Nu pas de laatste troef trekken, weer een schoppen troeven, ♣A, ♣9 getroefd, de vrije schoppen incasseren en de hartensnit is voor de overslag. In de praktijk speelde de leider iets te snel en moest constateren dat hij na drie rondjes troef het contract niet meer kon maken want het spel lag als volgt:

RH: Tricky. 2SA Lebensohl belooft op zich nog geen klaveren, de opvolgende pas doet dat pas. De zin tussen haakjes in Art. 30B1 zegt vervolgens dat er dan sprake kan zijn van een voorspeelstraf.

Opgave 17

- a 26B
De kleuren zijn niet bepaald. De leider kan het voorspelen van een willekeurige kleur verbieden. Het antwoord is nee.
- b 26B
Zie 17a. Het antwoord is ja.

RH: Een ongelofelijk vervelende opgave. We beginnen de speurtocht bij Art.31A2. Wordt de speelsoort herhaald (a) of niet (b)? Het lijkt me niet dat oost door het bod voor de beurt extra informatie heeft over de kleuren van west. Wellicht is Art.26 duidelijker. Kijken we naar de eerste voetnoot. Heeft 2♥ een *duidelijk* ander betekenis dan 2♥ Muiderberg? Geen idee, dat ligt o.a. aan de afspraken over de puntenrange. De aanhef van 26A misschien. Duidt de ingetrokken bieding op een bepaalde kleur? Lijkt me wel, namelijk de hartenkleur. Dat de bieding *daarnaast* ook nog op een andere kleur duidt, doet in het licht van de aanhef van 26A niet terzake. Al met al, ik kan hier geen chocola van maken en de argumentatie “De kleuren zijn niet bepaald” in het antwoord kan ik niet terugvinden in Art.26.

Z/-	♠ A H 7 4 3 ♥ 8 5 3 ♦ A H V 10 ♣ B	♠ V B 9 5 ♥ B 9 2 ♦ 8 ♣ 10 6 5 3 2									
♠ 10 8 ♥ H 10 7 6 ♦ 9 6 2 ♣ V 8 7 4	<table style="margin: auto;"> <tr><td></td><td>N</td><td></td></tr> <tr><td>W</td><td></td><td>O</td></tr> <tr><td></td><td>Z</td><td></td></tr> </table>		N		W		O		Z		♠ 6 2 ♥ A V 4 ♦ B 7 5 4 3 ♣ A H 19
	N										
W		O									
	Z										

De moraal van dit verhaal? Bij het beoordelen van normaal spel moeten we niet verlangen dat spelers foutloos bridgen, ook al lijkt een spelletje na afloop nog zo gemakkelijk.

Antwoorden van het CLB-examen van september 2007

Rekenen en organisatie, commentaar door Ad Cosijn

Opgave 1

Paar nr	Datum:		Resul taat	Groep:		Spelnr. 1	
	Contract			Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-13-			-130		4	4.7
2	Arb	-16-		G+		60%·14	8.4
3	2♦!	-14-	+1	+280		10	11.6
4	-15-			+150		6	7.0
5	-9-	4♠	C		+420	11	12.7
6		-11-			-470	0	0.1
7	-12-	4♠	C		+420	11	12.7
8	-10-	4♥	-4		-200	4	4.7
9	-5-			-420		1	1.3
10	-8-			+200		8	9.3
11	3♦!	-6-	C	+470		12	13.9
12	-7-			-420		1	1.3
13	-1-	3♣	+1		+130	8	9.3
14		-3-			-280	2	2.4
15	-4-	3SA	-3		-150	6	7.0
16	-2-	Arb			G-	38%·14	5.3

AC: Een standaardvraag. Even opletten dat bij paar 16 het zittinggemiddelde 38% is en dus de score 5,3 wordt en niet 5,6.

Opgave 2

Paar nr	Datum:		Resul taat	Groep:		Spelnr. 2	
	Contract			Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	-13-			-450		3	3
2	-16-			+100		14	14
3	-14-			-450		3	3
4	-15-			-420		9	9
5	-9-	4♥	+1		+450	10	11.6
6	-11-	4♥	C		+420	5	5.9
7		-12-			+200	2	2.4
8	-10-	4♥	+1		+450	10	11.6
9	-5-			-450		3	3
10	-8-			-450		3	3
11	-6-			-420		9	9
12	5♦	-7-	-2	-200		12	12
13	-1-	4♥	+1		G+	62%·14	8.7
14	-3-	5♥	C		+450	10	11.6
15	-4-	4♥	C		+420	5	5.9
16	-2-	5♥!	-1		-100	0	0.1

AC: Net als opgave 1 maar hier heeft paar dertien een zittinggemiddelde van 62% gescoord en dient dat percentage dus ook te krijgen op spel 2.

Opgave 3

Datum:			Groep:			Speelnr. 3	
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	2♠	-16-	+3	+200		1	4.3
2	2♠	-13-	+3	+200		1	4.3
3	-14-			+500		4	12.3
4	3SA	-15-	C	+400		6	10.2
5	-9-	3♦!	-1		-200	4	7.0
6	-11-	3♦	-1		-100	6	10.2
7		-12-			-430	0	0.6
8	-10-	3♦!	C		+670	8	13.4
9	-5-			+200		4	7.0
10	-8-			-670		0	0.6
11	-6-			+100		2	3.8
12	3SA	-7-	+1	+430		8	13.4
13		-2-			-200	3	9.7
14	-3-	3♥!	-2		-500	0	1.7
15		-4-			-400	2	3.8
16		-1-			-200	3	9.7

AC: CLB'ers moeten de formules van Neuberger begrijpen en in de praktijk kunnen toepassen. De moeilijkheid zit hier in de bepaling uit artikel 12 van het Wedstrijdreglement dat bij drie vergelijkbare scores de formule niet moet worden toegepast als men oorspronkelijk meer dan tien scores had willen vergelijken. Hier zijn er acht scores te vergelijken en dus moet de formule wél worden toegepast.

Opgave 4

Datumscore: $+700/6 = +116,7$ wordt $+120$. De grijsgemaakte scores zijn weggelaten bij het berekenen van de datumscore.

Datum:			Groep:			Speelnr. 6	
Paar nr	Contract		Resul taat	Score		IMP	
	NZ	OW		NZ	OW		
1	3SA	-13-	-4	-200		-8	
2	-16-			+100		-1	
3	-14-			+300		+5	
4	-15-			+100		-1	
5		-9-			+200	+8	
6	-11-	4♠	-3		-300	-5	
7	-12-	4♠	-1		-100	+1	
8	-10-	4♠!	-2		-500	-9	
9	5♣!!	-5-	-1	-200		-8	
10	-8-			+500		+9	
11	-6-			+300		+5	
12	-7-			+100		-1	
13		-1-			+200	+8	
14	-3-	4♠	-3		-300	-5	
15	-4-	3♠	-1		-100	+1	
16	-2-	3♠	-1		-100	+1	

AC: Een vraag zonder problemen. Wie de imptabel uit zijn hoofd kent en goed kan hoofdrekenen, is hier in het voordeel.

Opgave 5

De briefjes van team 'Aalscholvers'.

Sp	ge- ver	Kw	Contract		Res	Score		Verschil		Imps	
			Wij	Zij		Wij	Zij	Wij	Zij	Wij	Zij
1	N	Nie		4♠	-1	50				5	
2	O	NZ	1SA		+2	150					
3	Z	OW		6♥	C		1430				
4	W	All	3SA		C		600				
5	N	NZ	1SA		C	90					
6	O	OW		3♦!	-4	1100					
7	Z	All	3SA		+4		630				
										35	13

De briefjes van team 'Zeekoeien'.

Sp	Ver-ge-	Kw	Contract		Res	Score		Sp	Ver-ge-	kw	Contract		Res	Score		Verschil		Imps	
			Wij	Zij		Wij	Zij				Wij	Zij		Wij	Zij	Wij	Zij		
1	N	Nie	4♠		-1		50	1	N	Nie		2♠	+1				190		5
2	O	NZ		1SA	+		150	2	O	NZ		1SA	-3			-	-		
3	Z	OW	6♥		C	1430		3	Z	OW		4♠	+2			750		13	
4	W	All	3SA		C	600		4	W	All		4♥!	C				190		5
5	N	NZ		1SA	C		90	5	N	NZ	1SA		-2				290		7
6	O	OW	3♦!		-4		1100	6	O	OW	3SA		-1				1150		15
7	Z	All	3SA		+	630		7	Z	All	Arb			G+	G+	G+		3	
																		16	32

Imp-uitslag team Aalscholvers:

35 - 13 (+22)

Imp-uitslag team Zeekoeien:

16 - 32 (-13)

Uitslag in WP:

22 (Aalscholvers) - 10 (Zeekoeien)

AC: Hier twee hobbels. Ten eerste moet goed gekeken worden in welke windrichting de beide paren hebben gespeeld en ten tweede moet de gemiddelde min van spel 7 correct worden toegepast. Verder geldt natuurlijk dat een foutje snel gemaakt is.

Opgave 6

Team A scoort op spel 1:

aan T1: -50 en

aan T2: -990.

Verschil: -1040, Imp: -14

Team B scoort op spel 1

aan T1: -990 en

aan T2: +990.

Verschil: 0, Imp: 0

Imp-uitslag team A: 33 - 60 (-27)

Imp-uitslag team B: 46 - 33 (+13)

Uitslag in WP:

10 (A) - 17 (B)

AC: Kandidaten moeten splitscores correct kunnen toepassen. Voor het ene team slaat het spel uit, het andere team verliest 14 imps. Het totaal aantal WP komt dus niet op 30 uit. Deze vraag bleek voor veel kandidaten te lastig.

Opgave 7

Nederlandse Bridge Bond			Spel nr. 9	
Frequentiestaat				
Score	Fre-quentie		Matchpunten	
			NZ	OW
+590	1	60+1+1	62	0
+500	1	58+1+1	60	2
+200	1	56+1+1	58	4
+170	1	51+4+1	56	6
+140	4	46+1+4	51	11
+120	1	40+5+1	46	16
+110	5	33+2+5	40	22
+100	2	27+4+2	33	29
-50	4	20+3+4	27	35
-100	3	14+3+3	20	42
-110	3	9+2+3	14	48
-130	2	6+1+2	9	53
-300	1	4+1+1	6	56
-710	1	1+2+1	4	58
-800	2	-1+2	1	61

AC: Hoe vaak zal het nog voorkomen dat je met de hand een frequentiestaat moet opstellen? De techniek is heel eenvoudig, een geoefend rekenaar schrijft het in een minuutje op.

Opgave 8

Ronde	Score NZ	MP NZ	MP OW
5	-450	168	120
6	-980	120	168
7	-500	144	144

AC: Zie ook opgave 3. Nu zijn er blijkens de top méér dan tien te vergelijken scores en dan worden de scores 50, 60 en 70%. Er zijn drie verschillende scores dus eenvoudig rekenwerk.

Opgave 9

Hans en Hauke:

$$\frac{(20 \times 52.5 + 25 \times 57.37 + 25 \times 49.03)}{(20 + 25 + 25)} = 53.00 \%$$

Ans en Aukje:

$$\frac{(25 \times 52.5 + 20 \times 57.37 + 25 \times 49.03)}{(25 + 20 + 25)} = 52.65 \%$$

AC: Even het begrip testen van het gewogen gemiddelde. Voor de rest is het ouderwets cijferwerk.

Opgave 10

Voor het NZ-zittende paar 6 (NZ-score -620) blijft de frequentiestaat ongewijzigd.

Score	Freq.	MP
+100	3	14
-120	2	9
-140	2	5
-620	2	1

Voor het OW-zittende paar 9 (NZ-score +100) wordt de frequentiestaat:

Score	Freq.	MP
+100	4	13
-120	2	7
-140	2	3
-620	1	0

zie verder
volgende kolom

Opgave 12

tafel	1	2	3	4	5
ronde					
1	E:4 OW	A:5 OW	B:1 OW	C:2 OW	D:3 OW
2	D:2 OW	E:3 OW	A:4 OW	B:5 OW	C:1 OW
3	C:5 OW	D:1 OW	E:2 OW	A:3 OW	B:4 OW
4	B:3 OW	C:4 OW	D:5 OW	E:1 OW	A:2 OW

AC: Een vraag over schema's die maar door een enkeling werd begrepen. De truc van dit schema is dat de viertallen de spellen die ze zelf geschud hebben, niet hoeven te spelen. Noem de schudfase in gedachte ronde 0. Vervolgens blijven NZ zitten, gaan OW steeds twee tafels omhoog en de borden één tafel omhoog. Dat was met enig puzzelwerk wel uit het schema te halen. Een andere manier van redeneren is dat de vastzittende NZ-paren natuurlijk alle vier de OW-paren van de andere viertallen moeten ontmoeten en behalve de set die ze zelf geschud hebben, alle spelsets moeten spelen.

Paar 6: 1 MP

Paar 9: 3 MP

AC: Er waren maar heel weinig goede antwoorden op deze vraag. Beide partijen krijgen een slechte score, dat is de eerste mental check. Als dat goed gaat, moet je nog opletten dat voor OW de score van +100 niet 2 maar 3 MP oplevert omdat er nu een score van -100 bijkomt. Dat ging vaak mis.

Opgave 11

Voor de C-lijn is de top van de spellen op de combitafel gelijk aan die van de andere spellen (12). Dus kunnen de behaalde MP gewoon opgeteld worden. Voor de B-lijn is de top op de andere spellen 10. Dus moeten de resultaten van de B-paren op de combitafel eerst vermenigvuldigd worden met een factor 10/12.

Paar B7: $(122 + 21 \cdot 10/12) / (7 \times 4 \times 10) = 49.82\%$

Paar C6: $(122 + 27) / (7 \times 4 \times 12) = 44.35\%$

AC: Een CLB'er moet weten hoe dat werkt met een combitafel. Niet alleen om het met de hand te kunnen uitrekenen maar vooral ook om het aan de spelers uit te kunnen leggen.

Opgave 13

De schudders spelen de spellen niet zelf en het is toegestaan volgens Art. 6E Spelregels.

AC: Wie het schema begrijpt, geeft hier meteen het goede antwoord. De verwijzing naar de Spelregels was niet nodig om toch een punt te scoren.

Opgave 14

Elke wedstrijd telt zes spellen, dus de schaal van 6-9 spellen.

AC: Tegen elk ander team worden zes borden gespeeld, dus komen er per team vier uitslagen tot stand op basis van de schaal van 6-9 spellen.

Een moeilijk examen? De resultaten waren in elk geval mager. De Weko beraadt zich momenteel over de wijze waarop het rekenen in de cursussen en examens moet worden ingevuld. Omdat er vrijwel nergens meer met de hand wordt gerekend, loopt de vaardigheid in het pure cijferwerk terug. Oefening baart immers kunst. Dat pleit ervoor om het cijferwerk niet meer te doceren en examineren. Aan de andere kant is het wél van belang dat

er bij de wedstrijdleiding inzicht is in de getallen die de rekenprogramma's produceren. Invoer- en verwerkingsfouten moeten nog wel kunnen worden herkend en gecorrigeerd. De wedstrijdleider is uiteindelijk verantwoordelijk voor de juiste einduitslag. Misschien moeten we toe naar meer begripsvragen en minder cijferwerk. Of dat betere resultaten oplevert, valt nog te bezien.

Computer- of handgeschudde spellen?

door Ad Cosijn

Het bondsbureau krijgt veel vragen van clubs over computergeschudde spellen. Zijn er op een clubavond weer eens wat wilde verdelingen langsgelopen en gaan er een paar leden klagen dan kun je er vergif op innemen dat er de volgende dag een e-mail in onze mailbox zit met de vraag of het schudprogramma wel deugt.

Natuurlijk is een steekproef van één of enkele avonden veel te weinig om iets zinnigs te kunnen zeggen over de kwaliteit van een schudprogramma. Ik volsta hier te verwijzen naar de publicaties over Big Deal, het schudprogramma dat door het bondsbureau wordt gebruikt. Daartoe uitgedaagd door de maker Hans van Stavereen is er nog niemand in geslaagd onvolkomenheden in dat programma aan te tonen.

De vraag computerspellen of handgeschudde spellen is eigenlijk al verkeerd gesteld. Als spellen maar goed genoeg met de hand geschud worden, zal er geen verschil meer zijn waar te nemen. De praktijk wijst echter uit dat het schudden van de spellen door veel spelers maar wordt afgeraffeld. Observeer maar eens, tien seconden schudden is een al een uitzondering. Er is ooit uitgezocht dat je een spel eigenlijk zeven maal goed moet schudden.

Goed, we hebben het dus over slechtgeschudde spellen. De verdelingen daarvan wijken inderdaad af van computergeschudde spellen maar dat ligt dus niet aan de computer maar aan het onvoldoende schudden met de hand! Laten we vanaf nu praten over slechtgeschudde (handgeschudde) spellen en normale (computergeschudde of zeer goed met de hand geschudde) spellen.

De reden dat mensen een hekel hebben aan normale spellen, is drieledig. Ten eerste worden normale spellen nogal eens verward met zogenaamde 'uitgezochte' spellen. Daar worden spelers wantrouwend van en dat is niet

ten onrechte. Het komt nog steeds wel voor dat organisatoren van wedstrijden de spellen niet random laten schudden maar 'wilde series' uitzoeken. Dat behoort beslist niet te gebeuren, tenzij het vooraf is aangekondigd. Ten tweede zijn mensen de vlakke handen van slechtgeschudde spellen gewend. Spelers bouwen onvoldoende ervaring op om grillige handen te bieden en te spelen. Niet iedereen ziet er een uitdaging in te moeten improviseren in het bieden of in het afspel te proberen een 5-0 troefzitsel de baas te worden. Als iedereen maar gewend is aan normale spellen, zal dat effect vanzelf minder worden. Ten derde vinden veel spelers het 'oneerlijk' als een goed contract sneuvelt wegens een grillig zitsel en degenen die te laag hebben geboden, worden 'beloond' voor hun minder goede bieden.

U kent daarentegen ook het geklaag van mensen die roepen dat ze de hele avond 'geen kaart' gehad hebben. Dat komt omdat men zich niet met het bieden heeft kunnen bemoeien en weinig spellen heeft kunnen afspelen. Zolang men maar regelmatig zelf mag bieden en spelen, geven veel mensen de voorkeur aan slechtgeschudde spellen maar o wee als ze de hele avond moeten toekijken hoe de tegenstanders spel na spel 1SA-3SA bieden. Met normale spellen zal deze klacht minder worden. Omdat de spellen minder vlak zijn, krijg je meer zogenaamde competitieve biedverlopen. Het spel wordt er met normale spellen zoveel leuker van.

Gelukkig rukt de schudmachine steeds meer op. Ik verheug me al op de situatie over tien jaar. Geen spel wordt meer met de hand geschud, iedereen is gewend aan de wildere spelpatronen en een avond lang paskaartjes neerleggen is er niet meer bij. Geloof u mij niet? Bedenk dan eens hoe het met de biddingboxes is gegaan.

Het Zweedse bridgifestival 2007

door Marc van Beijsterveldt

Sinds een aantal jaren ben ik bevriend met Tomas Brenning en Carl Ragnarsson, twee Zweden die tijdens EBL- en WBF-toernooien verantwoordelijk zijn voor de uitslagberekening, verwerking en presentatie. De aangename contacten resulteerden in het geven van een cursus voor Zweedse wedstrijdleiders in Stockholm, november 2007. Helaas was de opkomst daar bedroevend laag en wat me tegenviel, was het niveau van de deelnemers. Van het een kwam het ander: ze nodigden me uit om zelf als wedstrijdleider naar Zweden te komen. Aangezien het nauwelijks de moeite is om voor een competitieweekend op en neer te vliegen, was de uitnodiging voor het Zweedse zomerbridgifestival in Jönköping, een provinciestad halverwege Malmö en Stockholm. De bedoeling was dat ik de hoofd-arbiter zou zijn voor de Chairman's Cup, een sterk bezet viertallentoernooi met ook buitenlandse deelname. Aangezien mijn vrouw en zoon ook bridgers zijn, besloten we met zijn drieën te gaan en er een vakantie in Scandinavië aan vast te knopen.

Het festival werd gehouden in een grote hal met een oppervlakte van ruim 3.500 m². Het grootste deel van de hal werd gevuld met ruim 250 tafels en stoelen. Aan de randen waren allerlei voorzieningen ingericht: een

ontvangstbalie, een boekenshop, een cafetaria waar eten en drinken verkrijgbaar waren, een kantoortje voor het daily bulletin, een *main office* (dat voor de technische ondersteuning zorgt) en een dupliceruumte met maar liefst vier dupliceremachines.

Op vier verschillende plaatsen was een *scoring station*. Dat bestond uit een computer met Bridgemateserver, printer en beamer waarmee steeds de uitslagen op de witte muur geprojecteerd konden worden.

De Chairman's Cup is zo genoemd omdat de voorzitter van de Zweedse bond (met zijn bedrijf) de sponsor van dit toernooi is. Het is een viertallentoernooi dat begint met vijftien ronden van tien spellen kwalificatie. De indeling daarvan is Zwitsers maar de Zweden gebruiken een slimme truc die het mogelijk maakt om toch snel door te spelen: als aan alle tafels acht of negen spellen zijn gespeeld, wordt een voorlopige uitslag berekend en die is de basis voor de indeling van de volgende ronde. Omdat met geduplicateerde spellen wordt gespeeld en er uiteraard op gelet wordt dat twee tafels van een wedstrijd met hetzelfde spel beginnen, geeft dat een behoorlijk resultaat en ben je bijvoorbeeld niet afhankelijk van het terugvinden van spelers die vergeten zijn hun scores in te voeren.

een overzicht van de (lege) speelzaal

enorme aantallen spellen ...

Het aantal teams was vooraf voorzichtig geschat op 60 maar na sluiting van de inschrijving bleken er liefst 77 mee te doen. Dat is behoorlijk aanpoten met twee WL's maar gelukkig zijn er altijd caddies beschikbaar om de spellen te wisselen. Helaas zijn die niet allemaal even ervaren (aan het begin van het toernooi) en dus kost dat ook wat extra aandacht.

Na vijftien ronden plaatsen de hoogste 28 teams zich voor de knock out. De indeling daarvan gaat erg officieel, vergelijkbaar met de gang van zaken op een EK dus met een *captains meeting* waarbij de hoogste teams hun tegenstander mogen kiezen.

Voor de teams die de kwalificatie niet hebben gehaald, wordt er de volgende ochtend nog een *second chance* georganiseerd. 24 Teams die de kwalificatie niet haalden, speelden daar nog drie ronden Zwitsers voor twee extra plaatsen in de knock-out. Ondertussen wordt de eerste ronde knock-out gespeeld (2x16 spellen) zodat er netjes 16 teams overblijven voor de volgende knock-outronde van nogmaals 2x16 spellen.

Vanaf de laatste acht werd de wedstrijd nog zwaarder omdat maar liefst vier zittingen van zestien spellen werden gespeeld.

Het toernooi valt gedeeltelijk samen met de *Summer National* in Amerika en ook de beste Zweedse spelers spelen daar gesponsored.

Ze vliegen echter zo snel mogelijk weer terug en hopen dat hun teamgenoten erin zijn geslaagd zich (met zijn vieren) te handhaven tot het moment dat ze mee kunnen gaan spelen. Een van deze spelers was Peter Fredin. Waarschijnlijk door de jetlag geplaagd speelde hij een vreselijke zitting waarin zijn team een flinke achterstand opliep. Toen ook zijn partner nog verzaakte (wat twee slagen en daarmee een kwetsbare manche kostte), leek het team uitgeschakeld. Dat was niet zo: de wedstrijd eindigde exact gelijk. Omdat na 64 spellen niemand meer zin heeft in een verlenging, was in de regels bepaald dat het totale puntenaantal bepalend zou zijn (dus alle scorepunten bij elkaar opgeteld). Niemand rekent erop dat dat nog ooit nodig is, dus vlug een Excelbestandje moeten maken om dat uit te rekenen: exit Fredin.

Ondertussen worden allerlei andere toernooien gespeeld: drie maal per dag een zgn. brons-toernooi, een maal per dag een zilvertoernooi en aan het einde van de week één goud-toernooi. Deze edelmetalen hebben te maken met het soort meesterpunten dat je kunt verdienen en dat hangt (o.a.) weer af van het aantal spellen dat wordt gespeeld. In een bronstoernooi is dat 24, een zilvertoernooi is ten minste 48 spellen en het goudtoernooi gaat over drie zittingen en duurt twee dagen.

Vooraf aanmelden is niet nodig. De tafels zijn zodanig handig neergezet dat er zoveel als nodig groepen (*secties*) gemaakt kunnen worden. In elke groep staan twaalf tafels behalve in de laagste waarin zoveel tafels komen als nodig is. Omdat een halve barometer wordt gespeeld (elke twee rondes speelt iedereen dezelfde spellen), kan er regelmatig een tussenstand worden gemaakt (die m.b.v. de beamer op de muur wordt geprojecteerd). De spellen worden tussen de secties uitgewisseld wat het aantal te dupliceren spellen met de helft beperkt. Voor alle aantallen paren liggen tafelgidskaarten klaar (waarop staat waar het NZ- en OW-paar de volgende ronde moeten spelen) maar in de "volle" groepen is dat natuurlijk geen probleem. Ondanks het feit dat het aantal tafels even is, kun je de helft van de paren een tafel omhoog sturen en de andere een naar beneden. Eén paar blijft zitten (aan de laagste tafel) en als je daar geweest bent, loop je de volgende ronde de andere kant op. Aan de hoogste tafel aangekomen speelt elk paar een keer NZ en daarna OW en dan gaat het weer naar beneden - *simple as that!*

Niet alleen worden er in deze week doorlopend inlooptoernooien gehouden, ook vrijwel alle Zweedse kampioenschappen worden in deze week afgewerkt. Paren kunnen zich in de loop van het jaar op hun eigen club plaatsen (vergelijkbaar met ons Calco ONPK) en komen uit heel Zweden voor het spelen van de finale. Paren die zich niet hebben geplaatst, kunnen tijdens het festival eerst nog deelnemen aan een laatste-kans-toernooi. Alleen het nationale viertallenkampioenschap wordt in de loop van het seizoen gespeeld maar verder is er dus van alles: het open-, het vrouwen- en gemengde parenkampioenschap, en seniorenviertallen en paren. Uiteraard ook alles barometer en de prijsuitreiking is dus kort na afloop. Leuk dat er dan nog mensen zijn die voor de medaillewinnaars willen klappen, iets wat in Nederland vaak niet het geval is omdat de andere deelnemers al naar huis zijn. En omdat de andere toernooien gewoon door zijn gegaan maar wel even worden stilgelegd voor de prijsuitreiking, geeft dat toch een heel andere sfeer.

De halve finales en finale van de Chairman's Cup worden met schermen gespeeld. Dan is er ook een verslag op Swangames (de Scandinavische versie van BBO) en omdat de

hal groot genoeg is, vindt niemand het een probleem dat projectie van de wedstrijd in een andere hoek van de zaal gebeurt. Alleen als je als speler koffie wilt halen, moet er natuurlijk wel wat geregeld worden.

Voor alle mensen in de organisatie is een imposant draaiboek beschikbaar met daarin een gedetailleerd overzicht van alle reglementen, roosters e.d. Helaas uitsluitend in het Zweeds maar omdat het een Germaanse taal is en het over briden gaat, is dat zelfs voor iemand die geen talenknobbel heeft (ik dus), gelukkig goed te begrijpen.

Van 25 juli t/m 3 augustus 2008 is er weer een festival, ditmaal in Örebro, zo'n 200 km noordelijker en 200 km ten westen van Stockholm. Ik ga er zeker weer naartoe en als u interesse hebt, kunt u informatie vinden op de site van de Zweedse Bridgebond: www.svenskbridge.se. Op het moment van schrijven alleen nog in het Zweeds maar dat wijst zich vaak vanzelf.

Tot slot wat cijfers:

- * ruim 48.000 geduplicateerde spellen;
- * alles bij elkaar deden er ruim 9000 paren mee (geteld per dag);
- * bijna 20 wedstrijdleiders;
- * 15 caddies;
- * zeker 20 medewerkers in ondersteunende diensten (dupliceren, main office, cafetaria, infobalie, kopiëren).

een kijkje in de dupliceerkamer